

Indexy spotřebitelských cen - inflace - únor 2023

10.3.2023 - Jiří Mrázek a Pavla Šedivá | Český statistický úřad

Spotřebitelské ceny meziměsíčně vzrostly o 0,6 %. Tento vývoj byl ovlivněn zejména vyššími cenami v oddíle rekreace a kultura a v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje. Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v únoru o 16,7 %, což bylo o 0,8 procentního bodu méně než v lednu.

Meziměsíční srovnání

Meziměsíčně vzrostly spotřebitelské ceny v únoru o 0,6 %. V oddíle rekreace a kultura byly vyšší především ceny dovolených s komplexními službami o 5,7 %. V oddíle potraviny a nealkoholické nápoje se zvýšily zejména ceny zeleniny o 12,7 %, ovoce o 2,8 %, nealkoholických nápojů o 1,4 %. Růst cen v oddíle doprava byl ovlivněn vyššími cenami pohonných hmot a olejů o 1,3 %. V oddíle bytové vybavení, zařízení domácnosti vzrostly především ceny přístrojů a spotřebičů pro domácnost o 1,9 % a zboží a služeb pro běžnou údržbu domácnosti o 1,4 %. Naopak nižší než v lednu byly ceny v oddíle bydlení, kde klesly ceny zemního plynu o 1,6 %. Z potravin se snížily zejména ceny vepřového masa o 6,1 %, másla o 12,3 % a drůbežího masa o 1,1 %.

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 0,5 % a ceny služeb o 0,6 %.

Meziroční srovnání

„Spotřebitelské ceny v únoru zmírnily svůj meziroční růst na 16,7 %. Toto zpomalení bylo zaznamenáno v polovině oddílů spotřebního koše. Například ale ceny pohonných hmot snižují svůj vliv na meziroční index již od loňského července,“ uvádí Pavla Šedivá, vedoucí oddělení statistiky spotřebitelských cen ČSÚ.

Meziročně vzrostly spotřebitelské ceny v únoru o 16,7 %, což bylo o 0,8 procentního bodu méně než v lednu. Toto zpomalení⁽¹⁾ meziročního cenového růstu bylo ovlivněno zejména cenami v oddíle bydlení. Ceny elektřiny zmírnily svůj růst na 32,0 % (v lednu 36,4 %) a ceny zemního plynu na 74,3 % (v lednu 87,0 %) částečně i vlivem jejich meziměsíčního zvýšení v únoru 2022 (více informací k indexu cen elektřiny: Poznámka).

Na meziroční růst cenové hladiny měly v únoru nadále největší vliv ceny v oddíle bydlení, kde kromě nákladů vlastnického bydlení vzrostly ceny nájemného z bytu⁽²⁾ o 6,5 %, výrobků a služeb pro běžnou údržbu bytu o 18,4 %, vodného o 16,3 %, stočného o 30,3 %, tuhých paliv o 55,6 % a tepla a teplé vody o 45,6 %. Další v pořadí vlivu byly ceny v oddíle potraviny a nealkoholické nápoje, kde byly vyšší zejména ceny rýže o 31,9 %, mouky o 36,1 %, vepřového masa o 31,1 %, polotučného trvanlivého mléka o 39,5 %, vajec o 95,2 %, margarínu a ostatních rostlinných tuků o 39,8 % a cukru o 75,1 %. V oddíle stravování a ubytování byly vyšší ceny stravovacích služeb o 23,0 % a ceny ubytovacích služeb o 20,1 %. V oddíle rekreace a kultura vzrostly ceny dovolených s komplexními službami o 20,9 %.

Náklady vlastnického bydlení (imputované nájemné) se zvýšily o 7,7 % (v lednu o 9,1 %) zejména v důsledku růstu cen stavebních materiálů. Úhrnný index spotřebitelských cen bez započtení nákladů vlastnického bydlení byl 118,0 %. (Více informací: Metodická poznámka.)

Ceny zboží úhrnem vzrostly o 19,7 % a ceny služeb o 11,9 %.

Míra inflace vyjádřená přírůstkem průměrného indexu spotřebitelských cen za posledních 12 měsíců proti průměru předchozích 12 měsíců byla v únoru 16,2 % (v lednu 15,7 %).

Hladina bazického indexu spotřebitelských cen k základnímu období průměr roku 2015 v únoru vzrostla na 147,3 % (v lednu 146,4 %).

Harmonizovaný index spotřebitelských cen (HICP)³⁾

Podle předběžných výpočtů vzrostl v únoru HICP v Česku meziměsíčně o 0,8 % a meziročně o 18,4 % (v lednu 19,1 %). Podle bleskových odhadů Eurostatu byla meziroční změna HICP v únoru 2023 za Eurozónu 8,5 % (v lednu 8,6 %), na Slovensku 15,5 % a v Německu 9,3 %. Nejvyšší byla v únoru v Lotyšsku (20,1 %). Podle předběžných údajů Eurostatu byla meziroční změna HICP 27 členských zemí EU v lednu 10,0 %, což bylo o 0,4 procentního bodu méně než v prosinci. Nejvíce ceny v lednu meziročně vzrostly v Maďarsku (o 26,2 %) a nejméně v Lucembursku (o 5,8 %) a ve Španělsku (o 5,9 %).

(Více informací na internetových stránkách Eurostatu: HICP.)

¹⁾ **Zrychlení/zpomalení** růstu meziročního cenového indexu je rozdíl mezi aktuálním a předchozím meziročním indexem. Je proto závislé na změně aktuálního meziměsíčního indexu a zároveň na změně základny – meziměsíčního indexu (růstu/poklesu) ve stejném měsíci loňského roku.

²⁾ Nájemné z bytu zahrnuje jak nově uzavřené smlouvy, tak i stávající.

³⁾ HICP neobsahuje imputované nájemné.

Poznámky:

Metoda získání dat: Přímé terénní zjišťování cen, centrální zjišťování cen a výkaznictví

Termín ukončení sběru dat: 20. kalendářní den příslušného měsíce/termín ukončení zpracování: 3. kalendářní den následujícího měsíce

Navazující publikace: 012018-23 Indexy spotřebitelských cen – základní členění (měsíční periodičita) a 012019-23 Indexy spotřebitelských cen – podrobné členění (roční periodičita)

Dokumenty na internetu: <https://www.czso.cz/csu/czso/inflace-spotrebitelske-ceny>

Termín zveřejnění další RI: 13. 4. 2023

Zveřejněno dne: 10.03.2023

Data jsou platná ke dni zveřejnění publikace.

<https://www.czso.cz/csu/czso/cri/indexy-spotrebitelskych-cen-inflace-unor-2023>